

(Пресс РС)

Само што нам је амерички амабасадор у Сарајеву, што посредством Одељења за односе са јавношћу, што на свом интернет блогу, објаснио да су "приче о завери против Републике Српске смешне" и "да нам не желе бити непријатељи", његов колега и земљак у Београду, амерички амбасадор у Србији Мајкл Кирби поручио је нешто другачије, да "САД не желе нову Републику Српску на Косову јер се тај модел није показао као добро решење за развој Босне и Херцеговине" и тако изазвао буру негодовања са обе стране Дрине.

Можда ће Патрик Мун поново рећи да умишљамо завере, али када званични представник суперсиле, макар био акредитован у суседној држави, јавно осуди постојање Републике Српске као промашај и кочницу развоја, онда ваљда не очекује да то третирамо као неозбиљно. Или бар не би требало ни он ни ми. Он из поштовања према својој земљи, а ми из националног искуства о њеној политици од 90-их.

Тим више што Кирби није дао јавну исправку своје изјаве, Мун се од исте није јавно оградио, а Стејт департмент се није огласио поводом дисонантних ставова двојице представника САД у Србији и БиХ. Шта је то, по оној "Ћерку кара, снахи приговара", амерички амабасадор у Србији хтео да поручи Републици Српској?

Амерички цинизам

Полузванична и одмерена, београдска Политика 7. марта у првој реченици реаговања на насловној страни пише: "Мајкл Кирби је показао да се САД преко Косова обрачунавају са мањим ентитетом у БиХ као већим проблемом." А званичник Србије задужен за Косово Александар Вулин додаје: "Српску је створила међународна заједница и, ако није задовољна, онда би тај проблем требало да решава сама са собом, а не са Србијом". Очито да је званична и полузванична матица принуђена да у борби за минимално решење статуса Срба на Косову одбаци као неумесну било какву аналогију Република Српска - Косово и Метохија. У изјави за исти Политикин уводник, који се протеже и на пола 4. стране, незванични аналитичар Чедомир Антић, међутим, прихвата Кирбијево поређење као критички изазов и указује да је баш РС најфункционалнији део БиХ. "Српска, поред осталог, предњачи у враћању избегличке имовине, прихватању повратника и о томе постоје егзактни статистички подаци. Федерација БиХ је, напротив, та која лоше функционише због хроничних несугласица између два национална партнера: око изборног закона, кршења уставног положаја Хрвата, трећег ентитета, итд."

Кирбијева аналогија је заправо не само неадекватна, него и цинична, јер "заједницу српских општина" на Косову пореди са Српском у БиХ. Прави пандан РС у БиХ представља, међутим, КиМ у Србији. Зато Додик, истим поводом, у изјави за Срну, враћа причу на почетак: "Зашто амбасадор Кирби не би подржао и Србе у РС да крену путем самосталности, када се бори за права Албанца на самоопредељење и осамостаљење КиМ?" Другим речима, зашто је анимозитет између Срба и Албанаца унутар Србије прихваћен као аргумент за државно раздвајање, а слична нетрпељивост између Срба, Хрвата и Бошњака у БиХ се узима као аргумент за централизацију те "државе"? Лаконски одговор на ово питање је својевремено дао Мортон Абрамович, познати совјетолог и творац америчких НВО за глобални политички менаџмент: "Сада је на дневном реду КиМ, а не РС!". Нешто опширнији био је Дејвид Кенин, бивши аналитичар ЦИА са Универзитета Џ. Хопкинс, у интервјуу Политици од 11. фебруара: "Две заједнице на Балкану су под патронатом САД више него друге: Албанци и Бошњаци - из

Пише: Ненад Кецмановић
среда, 13 март 2013 11:52

историјских и политичких разлога". Није рекао који су то историјски и политички разлози, али нам је бар из прве руке објаснио да наш проблем није у томе што нас суперсила не воли, већ што нас нешто мање воли него наше невољне прве комшије у Србији и БиХ. Њих, дакле, више воле само за толико да су Албанцима поклонили читаву КиМ, а Бошњацима спремају целу БиХ.

Смешне теорије завере

Навикли "да нас мање воле" и да нам "не желе бити непријатељи", званичници не само ентитета под протекторатом (Српске), него и суверене државе (Србије) нису поводом изјава Кенина и Кирбија ни затражили службено објашњење од амбасада САД у Сарајеву и Београду. А ћутање Стејт департмента наивни ће протумачити као доказ да је Вашингтон толико мало брига за Западни Балкан да га препушта асинхроним импровизацијама локалних амбасадора, без координације на вишем нивоу. Напротив, Кирбијева изјава је заправо потврда "смешних теорија завере" да је у финишу процеса признавања независности Косова започела припрема укидања РС. Није ли притисак на Београд да се не само приближи Приштини него и удаљи од Бањалуке најаву коначног америчког решења српског питања на Балкану? Решења по којем ће и Косово и Српска бити размењени за добијање датума преговора о придруживању ЕУ, која за Србију "нема алтернативу".

Када је Кирби рекао: "Нећемо РС на Косову", он је, изгледа, хтео да каже: "Хоћемо РС као заједницу општина у БиХ". Једини јак одговор Београда могао би да буде: "За признање Косова ван Србије, хоћемо Српску у Србији!" Сигурно неће пристати, као што је и Србија у почетку много тога одбијала, али ће се бар преговори вратити на прави колосек.